

Bevezető

Kedves Pedagógusok!

A következőkben öt, hosszabb-rövidebb kurzusokból álló, a klímaváltozással kapcsolatos tananyagot szeretnénk bemutatni Önöknek.

A „*Változtass a történeten!*” (Change the Story) című projekt keretében olyan tananyagot dolgoztunk ki, melynek segítségével átfogó képet adhatnak tanítványaiknak a klíma, klímaváltozás témakörében. Egy helyre gyűjtöttük azokat a fontos témákat, amelyek összefüggenek a klímaváltozással, valamint települési szintre helyeztük azokat. Mindemellett hangsúlyt fektettünk arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a cselekvési lehetőségeket, amelyeket személyes életükben tehetnek azért, hogy elkerüljék a megjósolt, komolyabb változásokat.

A tananyag fő célja, hogy a gyerekek ne klímadepresszióban szenvedjenek, hanem felismerjék, érezzék, hogy tudnak cselekedni, ezáltal pozitívan álljanak a jövőhöz.

A diákok a tananyag elvégzése végén olyan meggyőző történeteket alkothatnak a klímaváltozásról a digitális technológia felhasználásával, melyek segítségével kommunikálhatják az eredményeiket, és másokat is lelkesíthetnek, buzdíthatnak arra, hogy tegyenek a vágyott jövő eléréséért. A kipróbálási szakasz végén – amennyiben a diákok is egyetértettek vele – ezek a digitális történetek kikerültek a <https://stories.changethestory.eu/> honlapra, ahol bárki megismerheti azokat. A tananyagot felhasználó többi pedagógust is arra biztatjuk, hogy ösztönözzék diákjaikat ilyen történetek megalkotására, amelyeket az iskola honlapján vagy más digitális felületein lehet megjeleníteni.

A projektről a <https://www.changethestory.eu/hungary/> honlapon olvashatnak részletesebben.

Hogyan épül fel a tananyag?

A most következő tananyag öt, hosszabb-rövidebb kurzusból áll. Ezek a következők:

1. kurzus – Háttéranyagok:

A kurzus első részében bemutatjuk, mi is az a storytelling, avagy történetmesélés. Ajánlunk könyvet, cikket róla, valamint olyan történeteket, személyeket, témákat, amelyekkel inspirálhatják diákjaikat. A végére pedig egy gyűjteményt tettünk be, amelyben azokról a digitális platformokról írtunk rövid ismertetőt, amelyek segítségével a tanulók elkészíthetik saját digitális történeteiket.

A második részben a klímaváltozással kapcsolatban kínálunk rövid videókat, grafikonokat, cikkeket, adatokat stb., melyek segítségével megismertethetik diákjaikkal ezt a szerteágazó témát. Valamint ajánlunk olyan, már meglévő tananyagokat (modulokat, web-quest-eket), melyeket a tanórák keretében lehet elvégezni.

A harmadik részben az interjú készítéshez nyújtunk röviden segítséget.

2. kurzus – Cselekedjünk!

Ebben a részben arra koncentrálnánk, hogy mit tehetünk a saját életünkben most, a mai naptól, hogy csökkentsük a klímaváltozás negatív hatásait. Számos cikk, ábra, grafikon, videó stb. mutat be jó ötleteket azzal kapcsolatban, hogy személyes életünkben milyen döntéseket hozhatunk, milyen változtatásokat tehetünk ahhoz, hogy környezettudatosabban éljünk. A kurzus végére összeáll egy ötletgyűjtemény (a mellékelt excel táblázatba lehet beírni), ezzel lehet tovább dolgozni. A cél az, hogy ezekből minden tanuló kiválasszon legalább egy tevékenységet, amit onnantól kezdve cselekszik a saját életében.

3. kurzus – A múlt

Ez a kurzus arról szól, hogyan ismerhetik meg saját településükön azokat a történéseket, amelyek akár pozitív, akár negatív irányban befolyásolták a klímaváltozást. A kipróbálási szakaszban váci iskolákkal dolgoztunk együtt, ezért ez a rész specifikusan Vácra lett kidolgozva. Az itt bemutatott dolgok segítségével mindenki kialakíthatja a saját településén történtek szerinti anyagot.

4. kurzus – A jelen

A múlt megismerése után képet kaphatunk arról, hogy milyen hatásai vannak a múltbéli eseményeknek napjainkban. Emellett megkeressük, milyen tevékenységek zajlanak jelenleg a helyi közösségben, amelyek segítenek csökkenteni a klímaváltozás negatív hatásait. A kurzus végére a tanulók elkészítik a múltból a jelenbe tartó történeteiket.

5. kurzus – A jövő

Azt jól látjuk, milyen jövő felé haladunk, ha a jelenlegi életvitelünket folytatjuk. Ebben a kurzusban a diákok megálmodnak egy vágyott jövőt, ezt bemutatják rajzok, fogalmazások, egyéb művek segítségével. Majd a backcasting módszer segítségével megnézzük, mit kell tennünk most azért, hogy a vágyott jövőt elérjük. A kurzus végére elkészülnek a digitális történetek, melyben a diákok elmondhatják, mit tanultak a múltból és milyen jövőben szeretnének élni.

Hogyan használjuk a tananyagot?

A tananyag egymásra épülő részekből áll, emiatt ajánljuk, hogy a megadott sorrend szerint haladjanak!

Először ismerkedjenek meg a háttérrel: a storytelling biztos, hogy új dolog a legtöbb tanuló számára. A globális környezetvédelmi problémák, mint téma, benne van az általános iskolai tananyagban, ezért erről már vannak ismereteik a gyerekeknek, csak ezeket kell összeszedni, összegezni, kiegészíteni új tudásanyaggal.

Beépítettünk egy kérdőívet is, melynek segítségével még a legelején felmérhetik a tanulók ismereteit és a klímaváltozáshoz való hozzáállásukat. A kipróbálási szakaszban ezt Google form-ba tettük be, hogy az összesítéseket egyszerűen megkapjuk, de a tananyag doc formátumban tartalmazza a file-t, így bármilyen egyéb kérdőív készítő alkalmazásba betehetik, vagy egyszerűen ki lehet nyomtatni és úgy odaadni a diákoknak.

A tananyagban sok magyarázó-, háttér-, átkötő szöveg, ajánlás stb. található:

- cikkeket ajánlunk - ilyenkor a szövegben van belinkelve egy vagy több szó;
- könyveket ajánlunk – ilyenkor a képet linkeltük be, a bejövő oldalon részletesebben olvashatnak a tartalmáról;
- videót tűztünk be – a címre kattintva betöltődik; az időtartamot is megadtuk, hogy könnyebb legyen kiválasztani, melyiket nézzék meg a tanulókkal;
- file-kat tűztünk be – a ppt-k segítségével bemutathatnak, a többi file segítségével gyűjteményt készíthetnek, vagy foglalkozást vezethetnek le.

Természetesen nem kell az összes cikket elolvasatni a gyerekekkel, nem kell az összes videót megnézni, sokkal inkább egy gyűjteményt szerettünk volna létrehozni, amelyből mindenki kiválogathatja a neki, illetve diákjainak megfelelő tartalmat. Sokkal inkább arra törekedtünk, hogy minél szélesebb körben mutassuk be a klímaváltozáshoz kapcsolódó témákat, és sokféle, érdekes információt gyűjtsünk össze egy helyre, hogy átfogóbb képet adhassunk erről a bonyolult, szerteágazó kérdéskörrel.

Mi a kimenete a tananyagnak?

Az egyik maga a digitális történet, amelyben a tanulók saját szemszögükből mesélik el a múltból a jövőbe mutató íven a klímaváltozást és a saját hozzáállásukat, félelmeiket, reményeiket.

A másik egy cselekvés sor (nem csak terv!), amelyet saját életükben tesznek/tehetnek/tehetünk meg azért, hogy pozitív irányban változtassunk a megjósolt kimeneten. Itt fontos, hogy a tanulók ismerjék fel, hogy tudnak tenni, és tegyenek is a környezettudatos életforma kialakításáért! Hangsúlyozzák számukra, hogy egyéni szinten tudjuk a legtöbbet tenni! És vegyék rá őket, hogy cselekedjenek is!

Ugyan nem része a tananyagnak, mégis úgy gondoljuk, fontos, hogy a lelkesítést, a cselekvést kiterjesszék magasabb szintekre is:

- Ha tehetik, az iskolában is vezessenek be példamutató, nevelő jellegű dolgokat, még akkor is, ha már sok mindent tettek/tesznek eddig is, hiszen van itt még bőven ötlet és tennivaló is!
- Ha tehetik, vonják be a családokat! Egy gyerek egymagában nem tud sokat tenni, fontos, hogy a szülei is felismerjék az életmódváltás fontosságát. Tudjuk, hogy ez nem egyszerű dolog, hiszen sokan nem akarják feladni a „kényelmes” életüket, mégis, akit csak lehet, fel kell rázni.
- És ne feledkezzenek meg a települési szintről sem! Az önkormányzatok sokat tudnának tenni a települési klímaváltozás ellen, de ehhez arra van szükség, hogy legyen, aki felhívja a figyelmüket, aki „kikényszeríti” belőlük a változtatást. Erre egy lelkes gyerekcsapat a legalkalmasabb!

Reméljük, hasznosnak találják a tananyagot, és a benne foglaltakat fel tudják használni az oktatás során!

A Magosfa csapata